

Forhold ikke længere henhører under det paagældende Bedriftsraad, som dog vedbliver at bestaa, men altsaa henhører under en Tillidsmand.

Det er rigtigt, at der heri ligger en Mulighed for at faa et effektivt og praktisk Samarbejde i Stand mellem Arbejdere og Arbejdsgiver, et Samarbejde af samme Karakter som det, man nu har ad Overenskomstens Vej. Men Muligheden er jo ogsaa kun rent teoretisk til Stede, thi enhver kan sige sig selv, at Bedriftsraadet kun yderst sjældent vil sætte sig selv ud af Funktion ved at delegere sin Myndighed til en Enkeltmand; dog, Muligheden er, som sagt, til Stede, det er ikke udelukket, at det kunde ske.

Men selv om det altsaa skete, at et Bedriftsraad gik ind paa dette, er der dog forskellige Betingelser, der skal opfyldes. For det første skal Arbejderne være enige om at foretrække Tillidsmandssystemet vedrørende disse Forhold fremfor Bedriftsraadet; for det andet skal Bedriftsraadet give sit Bifald hertil, med andre Ord være villigt til at afgive sin Myndighed til en enkelt Mand; og endelig for det tredje skal Socialministeren godkende Ordningen. Naar disse samvirkende Forhold indtræder, kan man naa til en Forhandling mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, som i nogen Maade vil være lige saa god som det, vi allerede har uden Bedriftsraad. Men dette synes mig rigtig nok at være en meget lang Omvej for ad Lovgivningsvejen at naa til noget, som man allerede er i Besiddelse af ved Overenskomst mellem de to Parter, Arbejdsgivere og Arbejdere.

Det er ikke vanskeligt at se, at Bedriftsraadssystemet neppe vil gøre det daglige Samarbejde mellem Arbejdere og Arbejdsgivere lettere, antagelig vil det tværtimod blive langt vanskeligere end nu. Spørgsmaalet maa da blive, om der gennem dette System er Udsigt til at vinde saadanne Fordele for Produktionen og Samfundet, at man alligevel bør tage de Vanskeligheder og Byrder, Systemet fører med sig.

Det bør man sikkert ikke gøre, og jeg skal sige hvorfor. Medlemmerne af Bedriftsraadene vælges af Arbejderne; de vil derfor under deres Virksomhed afgjort være nødt til at søge at faa Resultater frem, som Arbejderne ønsker, og det kan de kun opnaa, naar de ser paa Sagerne ensidigt ud fra Arbejdernes Synspunkt. Erfaringerne udefra bekræfter ogsaa dette. Overalt sætter Bedriftsraadene deres Kræfter ind paa at faa Lønforhøjelser for at kunne byde

paa positive Resultater af deres Virksomhed, medens de ikke med nogen Energi varetager den anden Side af deres Opgave, Arbejdet paa at skabe forøget Arbejdsydelse og bedre Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Det er Lønforhøjelserne, der for dem staar i første Række; det andet lægger man grumme ringe Vægt paa.

Jeg ved godt, at man her vil foreholde mig, at Arbejdsgiveren ikke er forpligtet til at rette sig efter Bedriftsraadens Hensstilling. Det er rigtigt, det er Arbejdsgiveren ikke. Bedriftsraadene kan kun gøre Hensstilling, og der er ikke i Forslaget fastsat nogen Virkning af, at Arbejdsgiveren ikke vil følge Bedriftsraadens Ønsker og Hensstillinger. Men Arbejdsgiveren vil i mangfoldige Tilfælde komme i den Situation, at enten maa han lægge sig ud med Bedriftsraadet, og derved vil han komme til at staa i et daarligt Forhold til sine Arbejdere, eller ogsaa maa han handle uforsvarligt overfor den Virksomhed, han staar som Leder af. Og naar en Leders Afgørelser og Dispositioner skal paavirkes af andre Hensyn end dem, som er forsvarlige overfor Produktionen, er han ikke længere fri Leder af sin Virksomhed. Saa er Enheden i Ledelsen af Virksomheden i Virkeligheden ikke længere til Stede; den er brudt, og der vil være Fare for, at Kapitalen vil føle sine berettigede Interesser truet og trække sig tilbage fra Produktionen til Skade ikke blot for Arbejderne, men ogsaa for Samfundet.

Den højtærede Socialminister mener endvidere, at der vil opnaas et betydeligt Gode for Produktionen derigennem, at Arbejderne faar et indgaaende Kendskab til Virksomhedernes økonomiske Vilkaar. For at opnaa det vil Ministeren paalægge Arbejdsgiverne mindst en Gang hvert Kvartal at give Bedriftsraadet en Oversigt over Virksomhedens økonomiske Stilling og tillige en Udsigt over de kommende Tider, derunder ogsaa om, hvorvidt Beskæftigelsesmuligheden for Arbejderne er voksende eller faldende. Endelig skal Bedriftsraadene have Ret til at fremsætte Krav om inden Virksomhedernes Regnskabsaflæggelse at faa Lejlighed til at gøre sig bekendt med det til Grund for Regnskabet liggende Materiale, og det skal have Ret til at udtale sig om Regnskabet's Affattelse.

Hvad der menes hermed, er noget uklart, og der henvises til en nærmere Fastsættelse af Socialministeren. I det hele taget maa jeg maaske gøre opmærksom paa, at det er forbavsende, saa ofte Socialministeren og hans Afgørelser optræder i det foreliggende Lovforslag. Men